

Şubat, 2012 Sayı: 25

- I. Çin'de Gelişmeler**
  - o Ekonomi**
  - o Enflasyon ve Para Politikası**
  - o Dış Ticaret**
  - o Yatırımlar**
- II. Çin'in Dış Ekonomik İlişkileri**
  - o AB ile ilişkiler**
  - o ABD ile ilişkiler**
  - o Diğer Ülkelerle İlişkiler**
  - o Türkiye ile İlişkiler**
- III. Çin ve Diğer Ülkeler Arasında İmzalanan Ortaklık Anlaşmaları**

MEMBER OF THE CONFEDERATION OF EUROPEAN BUSINESS (BUSINESSEUROPE)

Headquarters: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul – Turkey
Ankara: İran Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara – Turkey
Brussels: 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels – Belgium
Washington D.C. : 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris – France
Beijing: Beijing Lufthansa Centre, Office C-319, Beijing 100025, P. R. China

Phone: +90 (212) 249 19 29 **Fax:** +90 (212) 249 13 50
Phone: +90 (312) 468 10 11 **Fax:** +90 (312) 428 86 76
Phone: +32 (2) 736 40 47 **Fax:** +32 (2) 736 3993
Phone: +1 (202) 776 77 70 **Fax:** +1 (202) 776 77 71
Phone: +49 (30) 288 786 300 **Fax:** +49(30) 288 786 399
Phone: +33 (1) 44 43 55 35 **Fax:** +33 (1) 44 43 55 46
Phone: +86 (10) 6462 2066 **Fax:** +86 (10) 6462 3206
www.tusiad.org

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org
e-mail: tusiad.china@euccc.com.cn

I. Çin'de Gelişmeler

➤ Ekonomi

Çin Devlet Enformasyon Merkezi Çin Ekonomisi'nin İlk Çeyrekte 8.5 büyüyeceği tahminini yaptı

Düşünce kuruluşu 9 Şubat tarihinde Borsa Dergisi'nde yayınladığı bir raporda Çin Ekonomisi'nin ilk çeyrekte 8.5 büyüyeceğini tahmin ettiklerini açıkladı. Raporda, hükümetin ihracatı kontrollü tutma çabaları ve devletin hızla yükselen emlak fiyatlarını dizginleme çabalarının etkisiyle ülke ekonomisinin ilk çeyrekte yavaşlamaya devam edeceğini bildirdi.

Öte yandan, rapora göre, batı ülkelerinden gelen talebin azalması ve Çin'in sabit varlık yatırımlarındaki düşüş yurtiçindeki fiyat artış baskısını azaltacak ve Mart ayında TÜFE yüzde 3.5, ÜFE ise yüzde 1 olarak gerçekleşecek.

Merkez, hükümet makroekonomik politikaları uygulamaya koymalı, devam eden altyapı çalışmaları için fon sağlamalı ve bütçeye uygun emlak edinimi konularında önlemler almalıdır dedi. (1)

2011 yılında Çin Sanayi İşletmelerinin toplam karı 5,454.4 milyar yuan oldu

2011 yılında Çin sanayi işletmelerinin toplam karı yüzde 25.4 arttı 5,454.4 milyar yuan oldu. 2011 Aralık ayında ise sanayi işletmelerinin toplam karı bir önceki yıla göre yüzde 31.5 arttı, 790.7 milyar olarak kaydedildi.

Çin İstatistik Bürosu'nun raporuna göre, petrol ve doğalgazda gerçekleşen kar yüzde 44,8, metal ve madencilikte yüzde 53, kimyasal ham maddeler ve kimyasal ürünlerde yüzde 32.1, demirli metallerde 15.4, demir dışı metallerde yüzde 51.3, ulaşım ekipmanları üretiminde yüzde 17.3, iletişim ekipmanları, bilgisayar ve diğer elektronik cihazların üretiminde yüzde 1.5 arttı. Bunun yanında, petrol işleme, koklaştırma, nükleer yakıt işleme yüzde 92.8, elektrik ve ısı-güç üretimi yüzde 11 düşüş gösterdi. (2)

Çin Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu (NDRC) 2012 yılında Çin Ekonomisi'nin istikrarlı gelişimini sürdüreceğine inanıyor

NDRC Genel Sekreter Yardımcısı aynı zamanda kurumun Sözcüsü Li Pumin, yaptığı açıklamada Çin'in 12. 5 Yıllık Plan'ın ilk yılı 2011'de ülke ekonomisinin oldukça istikrarlı bir ekonomik gelişim gösterdiğini ve halkın

yaşam kalitesinin yükseldiğini söyledi. 2011 yılında GDP yüzde 9 olarak gerçekleşmişti.

Li, 2012 yılında da, bu durumun değişmeyeceğini Çin'in istikrarlı büyümesini sürdüreceğini belirterek, vatandaşların ülkenin ekonomisine güven duymaları gerektiğini sözlerine ekledi. Ülkenin iç talep pazarı oldukça geniş ve büyük potansiyellere sahip. NDRC'ye göre, Çin 2012 yılında da uluslararası ortamdaki zorluklara rağmen pekçok farklı dinamik faktörlerin etkisiyle ekonomik gelişimini sürdürecektir. (3)

Çin'de vergi gelirinde yüzde 22'lik artış

Çin Maliye Bakanlığı, Çin'in 2011 yılında gerçekleştirdiği vergi gelirinin 2010 yılına göre yüzde 22,6 oranında artarak 8 trilyon 970 milyar yuana ulaştığını açıkladı.

Bakanlık tarafından 14 Şubat'ta verilen bilgilere göre, 2011 yılında vergi gelirindeki artış hızı 2010 yılına göre temel olarak aynı düzeyde kaldı. Esas olarak üretim ve işletmeyi doğrudan ilgilendiren alanlarda gerçekleştirilen vergi gelirinde nispeten büyük bir artış görüldü. Yurtiçi katma değer vergisinde yüzde 15, iş vergisinde yüzde 22,6 ve

işletme gelir vergisinde ise yüzde 30,5 oranında artış kaydedildi.

Aynı bilgilere göre, otomobil ve emlak vergilerindeki artış hızında belli ölçüde yavaşlama görüldü. (4)

Enflasyon ve Para Politikası

Çin Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE)

Ocak ayında TÜFE bir önceki yılın Ocak ayına göre yüzde 4.5 yükseldi. Şehirlerde fiyatlar yüzde 4.5, kırsal kesimlerde yüzde 4.6 arttı.

Gıda fiyatlarında yüzde 10.5 oranında artış kaydedildi. Gıda dışı ürünler de ise yüzde 1.8 artış gerçekleşti.

Tüketim mallarında fiyatlar yüzde 5.5, servis sektöründe fiyatlar ise yüzde 2.2 arttı. (5)

Çin Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE)

Geçtiğimiz Ocak ayında, imalat ürünlerinde ÜFE bir önceki yılın Ocak ayına göre yüzde 0.7 arttı, bir önceki aya kıyasla 0.1 düşüş gösterdi. İmalat ürünlerindeki satış fiyatı bir önceki yıla göre yüzde 2 artarken bir önceki aya kıyasla yüzde 0.3 düştü.

Öte yandan, madencilik ve taş ocağı işletmelerinde fiyatlar yüzde 6.1, hammadde fiyatları ise yüzde 1.7 oranında artış gösterdi. (6)

Çin, bu yıl Hindistan'ı geçerek dünyanın en büyük altın piyasası olmaya hazırlanıyor.

Londra merkezli Dünya Altın Konseyi'nin (WGC) yıllık raporunda, Çin'de geçen yıl satın alınan altın miktarının önceki yıla göre yüzde 20 artarak 770 tona ulaştığı belirtildi.

Çin, böylece geçen yıl 933 ton altın satın alan Hindistan'ı takip etti.

Raporda, “Çin, muhtemelen 2012 yılında ilk kez dünyanın en büyük altın piyasası olacak” denildi.

Dünyanın ikinci büyük ekonomisi Çin'de gelirin artması, altın mücevheratı ve diğer lüks mallara olan talebi artırdı.

WGC'nin raporunda, Çin'in geçen yıl, her çeyrekte talebin yükselmesinden

dolayı altın mücevheratında, ikinci çeyrekte dünyanın en büyük piyasası olduğu belirtildi.

Çin'de yatırım seçeneklerinin eksikliği yüzünden altın çubuk ve diğer altın ürünlerine yoğun talep bulunuyor. WGC Genel Müdürü Albert Cheng, “Çin'de yatırım için iki ana seçenek borsa ve emlak piyasasının yetersiz performansının yatırım aracı olarak altına olan talebi desteklediğini” ifade etti.

Hindistan'da, geçen yılın ikinci yarısında, bu ülkenin para birimi rupinin değerinin düşük olmasının altını daha pahalı hale getirmesi nedeniyle altın mücevheratına talebi düşürdüğü kaydedildi.

Cheng, geçen yıl yüksek enflasyonun alım gücünü düşürmesi nedeniyle Hintlilerin daha küçük miktarda altın satın almasına yol açtığını bildirdi.

Spot altının ons fiyatı geçen yıl Ağustos ayında 1.891,90 dolarla rekor seviyeye ulaşmıştı. (7)

➤ **Dış Ticaret**

Çin İstatistik Bürosu'nun açıkladığı verilere göre, Ocak 2012'de Çin dış ticaret hacmi bir önceki yılın aynı ayına

göre yüzde 7.8 düşüş gösterdi, 272.6 milyar dolar oldu. Aynı dönemde ihracat yüzde 0.5 düştü ve 149.94 milyar dolar olarak gerçekleşti. Düşüşün nedeninin uzun Çin yeni yıl tatilinden kaynaklandığı tahmin ediliyor. İhracatta ise yüzde 15.3 ile büyük miktarda düşüş yaşandı ve ihracat 122.66 milyar dolar olarak gerçekleşti. Ticaret fazlası ise 27.28 milyar dolar olarak kaydedildi.

Ülkenin Ocak ayında Rusya ve Brezilya ile gerçekleştirdiği ticaret hacmi bir önceki yılın aynı ayına göre artış gösterdi. Rusya ile gerçekleşen ticaret yüzde 26.8 arttı 7.16 milyar dolar oldu. Brezilya ile gerçekleştirilen dış ticaret ise yüzde 5.7 artışla 6.34 milyar dolar oldu.

Çin'in en büyük ticaret partneri Avrupa Birliği ile gerçekleştirdiği ticaret hacmi Ocak ayında 7.1 oranında düşüş gösterdi, 42.68 milyar dolar olarak kaydedildi.

Çin'in ikinci en büyük ticaret ortağı Amerika ile de ticaret hacmi Ocak ayında düşüş gösterdi. Ticaret hacmi bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 3.9 düşüşle 35.46 dolar olarak gerçekleşti. (8)

İhracat yılın ilk çeyreğinde zor günler geçirebilir

Ticaret Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, global ekonomideki zayıflamaya bağlı olarak Çin'in dış ticaretini yılın ilk çeyreğinde zor günler geçirecek.

Bakanlık sözcüsü Shen Dayang, Ocak ayında ihracatta ve ithalatta yaşanan düşüşün nedenini yurtdışı taleplerindeki düşüşe bağladı.

Geçtiğimiz Ocak ayında Çin'in dış ticaretindeki düşüşün nedeni AB, Amerika ve Japonya'nın ekonomilerindeki yavaşlamadan kaynaklanıyor.

Shen, bu ülkelerde hızla artan işsizlik oranlarına ve daralan iç tüketime bağlı olarak Çin ürünlerine olan talepte de büyük oranlarda düşüş yaşandı, dedi. Ancak, Ocak ayda yaşanan bu düşüşle tüm yılın ticaret gelişimi hakkında yorum yapmanın da erken olacağını sözlerine ekledi. (9)

Güneybatı Çin iki ayrı dış ticaret rotası açıyor

Chongqing yerel hükümet yetkilileri, Chongqing'de bu yıl iki adet dış ticaret rotası açılması planlandığını açıklamasını yaptı.

Çin Gümrük Ofisi Başkanı Ma Zhongyuan, konteyner transferinin Chongqing'den başlayıp, Guizho Eyaleti ve Yunnan Eyaleti'ne bağlanarak Myanmar ve Vietnam'a geçen "Yunkunmianyue Uluslararası Demiryolları" tarafından gerçekleştirileceğini söyledi

Demiryolu konteyner taşımacılığı Chongqing ve diğer batı Çin eyaletleri ile ASEAN üye ülkeleri arasındaki ticari faaliyetlere hizmet verecek.

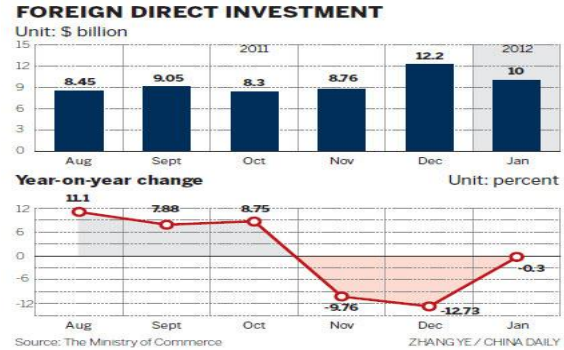
Diğer bir demiryolu ise, Chongqing ile Almanya'nın Duisburg kentinden Belçika'nın Antwerp liman kentine bağlanacak. Böylece Chongqing ile Belçika arasındaki konteyner ulaşımı 36 günden 16 güne inmiş olacak.

Öte yandan, Çin ve Belçika gümrük işlemlerini kolaylaştırma konusunda hem fikir oldular. Belçika'dan Çin'e getirilecek mallar bir defaya mahsus olmak üzere sadece Belçika gümrüğünde incelenecek.

Chongqing Belediyesi son yıllarda dış ticaretinde göstermiş olduğu gelişmeler ile diğer eyalet ve otonom bölgelerin önünde yer almakta. (10)

➤ Yatırımlar

Çin'e yapılan Yabancı Direkt Yatırımları (FDI)

Ocak 2012 tarihinde Çin'de yeni kurulan yabancı işletmelerin sayısı yüzde 37.49 düştü, 1402 oldu. Toplam yabancı yatırımı yüzde 0.3'lük düşüşle 9.997 milyar dolar olarak kaydedildi.

10 Asya ülke ve bölgesinden (Hong Kong, Makao, Tayvan, Japonya, Filipinler, Tayland, Malezya, Singapur, Endonezya, Kore) yapılan yatırımlar yüzde 0.8 arttı, 8.59 milyar dolar oldu. Amerika'nın ülkeye yaptığı yatırımlar bir önceki yılın Ocak ayına göre yüzde 29.05 oranında arttı, 342 milyon dolar olarak gerçekleşti. AB ülkelerinden gerçekleştirilen yatırımlar yüzde 42.5 azaldı, 452 milyon olarak kaydedildi. (11)

Çin'in Yurtdışı Yatırımları (ODI)

Çin Ticaret Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, 2012 Ocak ayında Çin 87 farklı ülke ve bölgede toplam 355 şirkete yatırım gerçekleştirdi. Kullanılan toplam sermaye bir önceki yılın Ocak ayına göre yüzde 59.9 arttı, 4.4 milyar dolara ulaştı. (12)

➤ Çin'in Dış Ekonomik İlişkileri

➤ AB ile ilişkiler

AB'nin karbon vergisine karşı ortak önlemler

Avrupa Birliği tarafından uluslararası havayollarından talep edilen karbon vergisine karşı 29 ülke önlem kararı aldı.

Moskova'da 29 ülkenin temsilcilerinin katılımıyla yapılan hava taşımacılığında karbon salınımı konulu uluslararası toplantı 22 Şubat'ta sona erdi. Toplantı sonunda yayımlanan müşterek bildiride, Avrupa Birliği'nin tek taraflı olarak havayolu şirketlerinden karbon vergisi talep etmesine karşı somut tedbirler alınması istendi.

Bildiride, her ülkenin kendi koşullarına uygun olarak seçtiği bazı karşı önlemleri uygulayabileceği belirtilirken, bu önlemler arasında havayolu şirketlerinin karbon salınımı ticaret sistemine

katılmasının yasaklanması, Avrupa Birliği'yle hava sahası serbestisine ilişkin protokollerin gözden geçirilmesi ve ticari uçuşların genişletilmesine ilişkin görüşmelerin askıya alınması gibi tedbirler yer alıyor.

Konferansa katılan Çin heyetinde yer alan Sivil Havacılık Bürosu yetkilisi Ji Yuan, basın mensuplarına verdiği demeçte, "AB, dünya ülkelerinin itirazlarını dinlemiyor, tek taraflı olarak makul olmayan giderler getiren bir vergi sistemini uygulamaya koyuyor" diyerek, Çin'in bunu kabul edemeyeceğini kaydetti. Ji Yuan konferansta kabul edilen sert bildirinin, Avrupa Birliği'ne baskıyı arttırarak söz konusu uygulamayı durdurmayı amaçladığını söyledi. Ji, Çin Sivil Havacılık Bürosu'nun, Avrupa Birliği'nin uluslararası havayolu şirketlerine karbon vergisi koymasının ardından karşı bir talimat yayımlayarak, Çinli şirketlerin karbon salınım ticaret sistemine katılmasını yasakladığını hatırlattı. (13)

Çin Başbakanı Wen Jiabao, Çin Alman dış ticaretinin 200 milyar doları aşacağını söyledi

3 Şubat 2012 tarihinde, Guangzhou'da Çin'i ziyaret eden Almanya Başbakanı Merkel ile her iki ülke işadamlarının katıldığı toplantıda görüşen Wen, iki

ülke ticaret hacminin 200 milyar doları aşacağını ümit ettiğini belirtti.

Wen, ayrıca kazan-kazan ilkesine dayalı iki ülke ticari ve ekonomik ilişkilerinin dünya ekonomisine katkı sağlayacağını da sözlerine ekledi. İki ülke uzun vadeli bir işbirliği planı oluşturmali ve özellikle patent ve fikri mülkiyet hakları konularında ortak çalışmalıdır.

Merkel, iki ülke yatırım ilişkilerini arttırmayı umduklarını ve daha çok Çinli şirketin Almanya'ya yatırıma gelmesini arzu ettiklerini söyledi. (14)

Merkel, Çin'den parasal destek sözü aldı

Çin Başbakanı Wen Jiabao, ülkesini ziyaret eden Almanya Başbakanı Angela Merkel ile başkent Pekin'de görüştü.

Görüşme sonrası Merkel ile ortak bir basın toplantısı yapan Wen Jiabao, Avrupa'nın Euro'ya istikrar kazandırma çabalarını desteklediğini, ülkesinin Avrupa'nın kurtarma fonları EFSF (Avrupa Finansal İstikrar Fonu) ve ESM'ye (Avrupa İstikrar Mekanizması) nasıl katılabileceğini araştırdığını söyledi. Euro Bölgesi'ndeki borç krizinin

çözümünün aciliyetine dikkat çeken Wen, Avrupa'nın borç krizinin üstesinden gelebilmesi için EFSF ve ESM aracılığıyla desteğini artırma yolları aradıklarını vurguladı. Bu fonlara daha fazla katkı yapabileceklerini ifade eden Wen, ekonomik büyüme ve finansal sistemin istikrarının sürdürülmesinin yalnızca Avrupa'nın geleceğini değil, aynı zamanda Çin'i de etkileyeceğini söyledi. Wen'in açıklamalarının ardından Euro, dolar karşısında 1,3130 seviyelerinden 1,31889'a dek yükseldi.

Almanya Başbakanı Angela Merkel ise resmî ziyarette bulunduğu Çin'de, "G-20 üyesi ülkeler olarak Avrupa'daki borçlanma krizinin çözümünde yakınmaktan çok, icraat gerekiyor ve Çin'e bu hususta çok büyük görev düşüyor. Avrupa'daki borç krizinin çözümünde G-20 üyesi ülkeler ve özellikle Çin'e büyük iş düşüyor." açıklaması yaptı. Çin'in başkenti Pekin'deki Çin Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde konuşan Merkel, Avrupa'da bir Euro krizi değil, borçlanma krizi olduğunu söyledi. Avrupa'nın bu krizden güçlenerek çıkacağına inandığını ifade eden Merkel, "Avrupa, birkaç sene içerisinde bu krizi de atlatacaktır." dedi.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard and Poor's (S&P), Euro Bölgesi'nin bu yıl kademeli olarak ılımlı daralmadan çıkmasını bekliyor. S&P Avrupa Başekonomisti Jean-Michel Six, Euro Bölgesi'nin bu yılın ikinci yarısında ılımlı resesyondan kademeli olarak çıkmasının, gelecek yıl ise yüzde 1 büyümesinin beklendiğini, bölgenin büyük ülkelerinin büyümeye geri dönmesinin öngörüldüğünü söyledi. S&P, söz konusu senaryonun gerçekleşme ihtimalinin yüzde 60 olduğuna işaret ederek, çift dipli resesyon riskini yansıtan alternatif senaryonun gerçekleşme ihtimalinin ise yüzde 40 olduğunun altını çizdi. Kuruluş, mevcut yavaşlamanın şiddetini belirleyen üç temel faktör olduğunu belirterek, bunları, önümüzdeki dönemde gelişmekte olan piyasalara talepteki gelişme, Avrupalı tüketicilerin tepkilerindeki belirsizlik ve Avrupalı hükümetlerle Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) yatırımcı güvenini artırma kapasitesi olarak sıraladı. (15)

Çin Seramiklerine uygulanan anti dumping ülkenin seramik sektörüne sekte vuracak

Çin Seramik Sanayicileri Derneği'nden yapılan açıklamada, Avrupa'nın Çin'in seramik yemek takımları ve mutfak

eşyalarına karşı başlattığı anti dumping soruşturması son yıllarda kar yapmakta zorlanan Çinli seramik üreticilerine daha çok zarar verecek, denildi.

Bu soruşturma ile 2000'den fazla Çinli seramik üreticisi zarar görecektir. 2011 yılında Çin 700 milyon dolardan fazla seramik yemek takımı ve mutfak gereçleri ihrac etmişti. Çin seramikleri Avrupa seramik pazarının yüzde 50'sini tutmakta. (16)

➤ ABD ile ilişkiler

Xi Jinping'in Amerika Ziyareti iki ülke işbirliği ilişkilerini pekiştirdi

Çin ve Amerika dünyanın en büyük ekonomileri. Aynı zamanda birbirlerinin en büyük ikinci ticaret ortağı. Amerika Çin'in en büyük ikinci ihracat, en büyük altıncı ithalat pazarı. Çin ise Amerika'nın üçüncü en büyük ihracat pazarı, birinci en büyük ithalatçısı.

Amerika ziyareti sırasında Xi, Vaşington ve Los Angeles'da iş dünyasının önde gelen liderleri ile buluştu.

Xi toplantılarda yaptığı konuşmalarda, 2001 – 2010 yılları arasında Çin'den gerçekleştirilen ihracat sayesinde Amerika'da 3 milyon yeni iş alanı yaratıldığını söyledi.

2011 yılında Çin Amerika'ya toplam 324.5 milyar dolar değerinde ihracat gerçekleştirdi. Amerika ise Çin'e 122.2 milyar dolar ihracat yaptı. Xi, Amerika'nın Çin'den aldığı büyük miktarlardaki kaliteli ve ucuz ürünün Amerikan halkının alım gücünü arttırdığını ve Amerikan ekonomisine katkı sağladığını belirtti.

Çin Amerika İş Konseyi'nin verdiği bilgiye göre, Çin'den yapılan ihracat Amerikan vatandaşlarına ek 1000 dolar harcanabilir gelir sağladı.

Xi'nin ziyareti kapsamında, 500 Çinli işadamından oluşan 6 ayrı heyet Amerika'nın 11 farklı şehrini ziyaret etti. Ziyaretler sırasında, 38.6 milyar dolar değerinde toplam 149 anlaşmaya imza atıldı. Anlaşmalar çerçevesinde, Çin Amerika'dan toplam 27 milyar dolar değerinde mal ve ekipman satın alacak.

(17)

Çin ve Amerika Tarım alanında işbirliğini güçlendirecek

Çin Tarım Bakanı Han Changfu, geçtiğimiz Pazar günü yaptığı açıklamada iki ülke Tarım Bakanlıkları'nın işbirliğini daha da derinleştirmeyi planladığını, karşılıklı güvenin daha da arttırılacağını söyledi.

Han: Tarım Çin ve Amerika'nın işbirliği kurduğu ilk sektörlerden. 30

yıldan bu yana iki ülke tarım alanındaki ilişkileri sağlam bir temele oturtmayı başardı. Amerika tarım sektöründe ileri teknoloji tekniklerine sahip. Özellikle tohum ıslahı ve üretimi alanlarında bilimsel araştırmalar yapmakta. Çin gıda üretiminde ve biokütle enerji alanlarında ileri teknoloji tekniklerine ihtiyaç duyuyor. Bu nedenle Amerika ile yapılacak işbirlikleri tarım sektörünün kalkınmasına yarar sağlayacaktır, dedi.

1980'de kurulan iki ülke Tarım Çalışma Grubu 500'den fazla teknoloji değişim programı başlattı. Projelere 3000'e yakın uzman iştirak ediyor.

Han, tarım alanındaki işbirliğinin iki ülke yatırım ilişkilerine daha fazla fırsatlar sunacaktır diye sözlerine ekledi.

(18)

➤ Diğer Ülkelerle İlişkiler

Çinli Kanadalı şirketler toplam 23 ortak projeye 3 milyar dolar imza attı

9 Şubat tarihinde Pekin'de düzenlenen 5. Çin Kanada İş Forumu'nda 20'ye yakın Çinli ve Kanadalı şirket 3 milyar dolar değerinde işbirliği anlaşması imzaladı.

Anlaşmalar havacılık, finans, raylı taşımacılık, madencilik, telekomünikasyon, inşaat, çevre

koruma, eğitim ve tıbbi ilaçlar alanlarında imzalandı.

Çin'i ziyaret eden Kanada Başbakanı Stephen Harper Çin'in hızlı gelişiminin Kanada için önemli fırsatlar doğurduğunu söyledi. Harper, İki taraf enerji tasarrufu, çevre koruma, finans ve tıbbi ilaçlar alanlarında işbirliği yapmalı, aynı zamanda Çin-Kanada işbirliklerini pekiştirmek için iki taraf eğitim, turizm ve kültür konularında da ortak çalışmalar yapmalıdır, dedi. (19)

➤ Türkiye ile İlişkiler

Türk-Çin Dış Ticaret Rakamları

2011 yılında iki ülke arasındaki ticaret hacmi bir önceki yıla göre yüzde 24.2 arttı, 24.16 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Türkiye'den Çin'e gerçekleştirilen ihracat bir önceki yıla göre yüzde 8.7 arttı, 2.47 milyar dolar oldu. Türkiye'nin Çin'den yaptığı ithalat yüzde 26.3 artışla 21.69 milyar dolara ulaştı.

Türkiye'nin Çin'e verdiği ticaret açığı bir önceki yıla kıyasla yüzde 28.9 arttı, 19.2 milyar dolar olarak kaydedildi. Böylece, Çin Türkiye'nin en fazla ticaret açığı verdiği ülke oldu. (20)

Türk Lirası, Amerikan Doları ve AVRO karşısındaki Çin Yuan (RMB) kuru (29.02.2012) (21)

Türk Lirası	3.60886
Amerikan Doları	6.29432
AVRO	8.45926

➤ Xi Jinping Türkiye Ziyareti

Xi Jinping Çankaya Köşkü'nde

Xi Jinping, Cemil Çiçek ile görüşmesinin ardından köşke çıkarak Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ile bir araya geldi. İki devlet başkanı huzurunda çok sayıda anlaşma imzalandı.

İmza töreni, Gül ve Xi'nin baş başa ve heyetler arası görüşmelerinin ardından Çankaya Köşkü'nün basın toplantısı salonunda gerçekleşti.

Törende;

-Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Kalite Kontrolü, Denetim ve Karantina Genel İdaresi arasında "Türkiye'den Çin'e Gönderilen Tütünün Bitki Sağlığı Şartları Konusunda Protokol",

-Hazine Müsteşarlığı ile Çin Kalkınma Bankası arasında Mali İşbirliği Çerçeve Anlaşması,

-Bankacılık Alanında Sınırötesi Kriz Yönetimi Protokolü,

-Türk Lirası-RMB Swap Anlaşması,

-TRT ile CCTV Arasında Mutabakat Zaptı

- Türk Telekom-Çin Kalkınma Bankası Kredi Anlaşması'na Türk ve Çinli ilgililerce imza konu. (22)

Türk-Çin Ekonomik ve Ticari İşbirliği Forumu

- Çin Devlet Başkan Yardımcısı Xi Jinping, İstanbul'daki ikinci günü olan 22 Şubat'ta Türk-Çin Ekonomik ve Ticari İşbirliği Forumu'na katıldı.

- Xi, forumda yaptığı konuşmada, Çin'den 100'den fazla yatırım ve ticaret geliştirme heyetiyle Türkiye'ye geldiklerini belirterek, "İş adamlarımız, Türkiye tarafıyla yaklaşık 4 milyar 300 milyon dolarlık ekonomik ve ticari anlaşmalar imzaladılar" dedi.

- Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından düzenlenen "Türkiye Çin Ekonomik ve Ticari İşbirliği Forumu"nda konuşan Xi Jinping, İstanbul'daki bu foruma iştirak etmekten

memnuniyet duyduğunu, Türkiye'nin köklü ve zengin bir kültüre sahip olduğunu, İpek Yolu'nun Avrupa'ya açılan kapısı İstanbul'un iki ülkenin halklarının dostane işbirliğine ev sahipliği yaptığını kaydetti.

- Xi, iki ülke halklarının tarihinin uzun yıllara dayandığını ifade ederek, İpek Yolu'nun halkları birbirine bağladığını ve Topkapı Sarayı'nda sergilenen Çin porselenlerinin tarihi dostluğun göstergesi olduğunu söyledi.

- Türkiye'nin tarihi ve mükemmel doğasının hafızasında derin izler bıraktığını anlatan Xi, şunları aktardı:

- "Türkiye dışa açılım politikası uygulamaktadır. Halkın yaşam düzeyi de yükselmektedir. Türkiye, dünyadaki en ilgi çekici ülkelerden biri oldu. Çin halkı, Türk halkının başarılarından mutluluk duymaktadır. İkili ilişkilerde büyük gelişmeler kaydedilmiştir. Karşılıklı siyasi güven inşa edilmektedir. Asya Kıtası'nın iki ucunda yer alan Türkiye ve Çin birbirini tamamlayan özellikler taşımaktadır. Son zamanlarda ikili ilişkilerin gelişmesiyle tarihteki en iyi ilişkilere ulaşıldı. İkili ticaret hacmi hızla artıyor. Türkiye'nin kimyasal hammaddeleri ve fındık gibi tarım ürünleri Çin'de de rağbet görüyor.

- Çin şirketleri, Türkiye'de 10 milyar doları aşkın müteahhitlik sözleşmeleri imzalamıştır. Ankara-İstanbul hızlı tren çalışmaları devam etmektedir. Ekonomik ve ticari işbirliğinin sistematik çalışmaları devam etmektedir. İki tarafı ilgilendiren diyalog mekanizmaları kurulmuştur. Ticari işbirliğin temeli sağlanmaktadır. Karşılıklı yatırımın potansiyeli ortaya çıkmaktadır. Çin şirketlerinin, Türkiye'ye olan ilgisi artmaktadır. İki ülkenin işbirliği, gerçek potansiyelini yansıtmamaktadır. Çin hükümeti, şirketlere yatırım yapmaları için destek sağlayacak."

- Xi, Çin'in sermaye, teknoloji ve piyasada birbirini tamamlayıcı özelliğe sahip olduğunu belirterek, "İş düzeyinin geliştirilmesi için fırsatlar sağlanacaktır. Türk ve Çin iş adamları bundan faydalanmalıdır" dedi.

- Karşılıklı siyasi güvenin pekiştirilmesi ve Türkiye ve Çin'in stratejik işbirliğini güçlendirmesi gerektiğini ifade eden Xi Jinping, sözlerini şöyle tamamladı:

- "Somut işbirliği derinleştirilmelidir. Ulaştırma ve iletişim gibi karşılıklı yarara dayalı işbirliğini geliştirmeliyiz. Finans yenilenebilir enerjiyi birlikte değerlendirmelidir. Küresel finans krizi halen devam etmektedir. Çin ve Türkiye ticaretin ve

yatırımın liberalleşmesi için adım atıp dünya ekonomisinin iyileşmesini hızlandırmalıdır.

- Türk mallarının tanıtımını yaparak, Türkiye'den mal alınmasını sağlamaya çalışıyoruz. Bu kez Çin'den 100'den fazla yatırım ve ticaret geliştirme heyetiyle Türkiye'ye geldik. İş adamlarımız Türkiye tarafıyla yaklaşık 4 milyar 300 milyon dolarlık ekonomik ve ticari anlaşmalar imzaladılar. Kültürel değişimleri geliştirip karşılıklı anlayış sağlanmalıdır. İki ülke arasında yıllardır karşılıklı işbirliği yapılıyor. Bu sene Çin'de Türkiye yılı, seneye Türkiye'de Çin yılı düzenlenecek. Başbakan Erdoğan'ın Çin'e gelmesini bekliyoruz. Ülkelerimize refah, halklarımıza huzur diliyorum." (23)

Xi Jinping: Ticaret fazlası peşinde koşmadık

Çin Cumhurbaşkanı Yardımcısı Xi Jinping, Çin'in hiç bir ülkeye karşı ticaret fazlası peşinde koşmadığını belirtti.

Türkiye'de 22 Şubat'ta düzenlenen Çin-Türkiye Ekonomik ve Ticari İşbirliği Forumu'nda hazır bulunan Xi Jinping, Türkiye'nin Çin'le ticaretinde nispeten büyük açık bulunduğunu, bu açığı kapatmak ve Türkiye'nin Çin'e ihracatını arttırmak için Çin hükümetinin bir takım uygulamalar yaptığını söyledi.

Uygulamalar arasında, Türkiye'ye yatırım ve ticaret heyeti gönderilmesi, Türk firmalarının Çin'de düzenlenen fuarlara katılmalarına kolaylık sağlanması ve Türk mallarının tanıtımının artırılması gibi bir dizi tedbir yer alıyor.

Xi'nin ziyareti kapsamında, Çin ile Türk şirketleri arasında ekonomi ve ticaret gibi alanları kapsayan toplam 4 milyar 300 milyon ABD Doları tutarında çeşitli sözleşmeler imzalandı. Sözleşmeler arasında Çin'in mal alımını öngören 490 milyon dolarlık bir kontrat da bulunuyor.

Xi konuşmasında ayrıca, iki ülkenin mal ve hizmet ticareti, işgücü, müteahhitlik ve karşılıklı yatırım gibi işbirliği konularında etkin şekilde bütünlük sağlamaları, böylece ticari ilişkilerin dengesi ve sürdürülebilirliği için ortak çaba harcanması çağrısı yaptı.

Çin tarafının açıkladığı istatistiklere göre, iki ülke arasında ticaret hacmi 2001 yılındaki 1 milyar dolardan 2011 yılındaki 18.7 milyar dolara yükseldi. Çin, şu an Türkiye'nin üçüncü büyük ticari ortağı konumunda. (24)

Çin ve Türkiye İkili Para Takas (swap) Anlaşması imzalandı

21 Şubat tarihinde Çin Merkez Bankası Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile, ikili Para Takas (swap) Anlaşması (PTA) imzalandı. Çin bilindiği gibi para birimi yuan'ı küreselleştirme çabasında. Üç yıllığına imzalanan anlaşma 1.6 milyar dolar (10 milyar RMB./3 milyar TL) üzerinden imzalandı. Anlaşma ile iki ülke yerel para birimleri üzerinden ticaret yapabilecek.

2008'de finansal krizin başlamasından bu yana, Çin Merkez Bankası Malezya, Hong Kong, Beyaz Rusya, Arjantin v.b gibi 16 ülke ve bölge ile toplam 1.3 trillion yuan değerinde swap anlaşması imzaladı. (25)

Çinlilerle kömür santrali için 1 milyar dolarlık anlaşma

Türkiye'nin yerli kömür kaynaklarını harekete geçirmek için Hema Endüstri AŞ ile Çinli AVIC International firması 1 milyar dolarlık çerçeve anlaşması imzaladı.

Anlaşma kapsamında iki şirket, Bartın-Amasra'da yerli kömüre dayalı bin 320 MW kurulu gücünde termik santral inşa edecek. Ayrıca anlaşma, yerli taşkömürü üretimi ekipmanı teminini de

içeriyor. İmza töreninde konuşan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, Çin ile doğalgaz depolama tesisleri, kömür ve nükleer enerji konusunda işbirliği çalışmalarına vurgu yaparak "Ayrıca, Çin ile nükleer enerjinin barışçıl amaçla kullanılmasına yönelik bir anlaşmanın imzalanmasını planlıyoruz." dedi. Bakan Yıldız, yerli enerji kaynaklarına yönelik çalışmalarda bu imzanın önemli olduğuna da vurgu yaparak, projeyi desteklediklerini, projenin çok büyük fayda sağlayacağını ifade etti.

Yapılan anlaşma kapsamında 5 milyon ton kömürün değerinin 1 milyar dolar civarında olduğunu ifade eden Yıldız, "Bunu çıkartmazsak dışarıdan alacağız." dedi. Taşkömürü üretiminin artmasıyla birlikte santralde kurulu gücün 4 bin megavata çıkacağına vurgu yapan Yıldız, bu projenin birçok açıdan fayda getireceğini ayrıca kurulacak santralin çevreye duyarlı olacağını ifade etti. Hattat Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Hattat ise kömür üretimine 5 milyon tonla başlayacaklarını ve üretimin daha sonra 10 milyon tona çıkacağını söyledi. Santralin yeriyile ilgili bazı problemlerin olduğunu belirten Hattat, "ÇED sürecinin tamamlanmasının ardından inşaatla başlayacağız. İnşaat 3,5 yıl

sürecek." dedi. Hattat, bugüne kadar 260 milyon Euro'luk harcama yaptıklarını söyledi. (26)

➤ Çin ve Diğer Ülkeler Arasında İmzalanan Ortaklık Anlaşmaları

- 27 Ocak 2012, Putzmeister Holding GmbH ("Putzmeister") ve SANY Heavy Industry Co., Ltd ("Sany") iki şirketin birleşme anlaşmasına imza attılar. Sany ve CITIC PE Advisors (Hong Kong) Limited Putzmeister'in %100 hissesini satın aldı. Her iki taraf da anlaşmanın finansal değeri hakkında açıklama yapmama kararı aldı. (27)
- 1 Şubat 2012, Çinli State Grid Corporation Portekiz National Power Grid şirketinin %25 hissesini satın aldı. Oman Oil ise şirketin %15 hissesini satın aldı. %40'lık hisse toplam 592 milyon Avro'ya satışa çıkarıldı. Çin tarafı %25'lik hisse için 387.2 milyon Avro ödeme yaptı. (28)
- 15 Şubat 2012, China Oriental Sciences Group ve China-Russia International Investment Co. Ltd. Rusyalı uçak dizayn şirketi KB-SAT ile Çin'de ortak uçak üretimi yapmak için işbirliği anlaşması imzaladı. Her bir şirket 8 milyar

RMB (1.27 milyar dolar) değerinde yatırım yapacak. Anlaşmaya göre, üretim ve teknik çalışmalar Çin'in İç Moğalistan Otonom Bölgesi'ndeki Ordos kentinde yapılacaktır. Çin projede %52'lik hisseye sahip. (29)

- 17 Şubat 2012, Çin'in önde gelen avukatlık bürosu Yingke İstanbul'da Türk Çekir & Başarı Avukatlık Bürosu ile ortak ofis açtı. (30)
- 17 Şubat 2012, Elektrikli ticari araç üreticisi Smith Electric Vehicles Corp. ve Çinli Wangxiang Group Çin'de birlikte otomotiv parçası üretmek için anlaştı. Smith projeye 25 milyon dolar yatırmayı planlıyor. Çin tarafı ise kurulacak ortak teşebbüse 75 milyon dolar

yatırım gerçekleştirecek. Şirket elektrikli okul otobüsü ve ticari araç üretecek. (31)

- 22 Şubat 2012, Mısırlı GB, Çinli otomotiv üreticisi Geely'den aldığı oto parçaları ile araba montajı gerçekleştirecek. Montajı gerçekleştirilen araçlar Mısır ve Kuzey Afrika'da satışa sunulacak. (32)

Kaynaklar

1. <http://stock.jrj.com.cn/2012/02/09022212201466.shtml>
2. http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20120203_402781584.htm
3. <http://finance.people.com.cn/GB/70846/17129113.html>
4. <http://turkish.cri.cn/781/2012/02/15/162s138322.htm>
5. http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20120209_402782759.htm
6. http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20120209_402782765.htm
7. <http://hurarsiv.hurriyet.com.tr/goster/ShowNew.aspx?id=19932038>
8. <http://www.mofcom.gov.cn/xwfbh/20120216.shtml>
9. <http://finance.chinanews.com/cj/2012/02-16/3673553.shtml>
10. http://news.xinhuanet.com/fortune/2012-02/07/c_111496084.htm
11. <http://www.mofcom.gov.cn/xwfbh/20120216.shtml>
12. <http://www.mofcom.gov.cn/xwfbh/20120216.shtml>
13. <http://turkish.cri.cn/781/2012/02/23/1s138467.htm>
14. <http://gd.people.com.cn/n/2012/0206/c218365-16723010.html>
15. <http://www.zaman.com.tr/haber.do?haberno=1239377>
16. http://sh.sina.com.cn/citylink/jk/t_zc/2012-02-16/132253388.html
17. http://www.china.com.cn/international/txt/2012-02/20/content_24677028_2.htm
18. http://news.xinhuanet.com/world/2012-02/12/c_111515227.htm
19. <http://world.people.com.cn/GB/17076141.html>
20. <http://www.mofcom.gov.cn/aarticle/i/jyjl/j/201201/20120107944956.html>
21. <http://www.xe.com/ucc/>
22. <http://turkish.cri.cn/741/2012/02/26/>
23. <http://turkish.cri.cn/741/2012/02/26/>
24. <http://turkish.cri.cn/781/2012/02/23/1s138465.htm>
25. http://intl.ce.cn/sjj/qy/201202/22/t20120222_23092585.shtml
26. <http://www.zaman.com.tr/haber.do?haberno=1248969&title=cinlilerle-komur-santrali-icin-1-milyar-dolarlik-anlasma>
27. http://www.sanygroup.com/group/zh-cn/media/30526_for_special_list_text_content.htm
28. <http://www.cb.com.cn/1634427/20120203/331290.html>
29. <http://finance.ifeng.com/news/hqcj/20120215/5590158.shtml>
30. <http://news.sohu.com/20120227/n336030777.shtm>
31. <http://auto.ifeng.com/news/parts/20120227/751742.shtml>
32. <http://www.ftchinese.com/story/001043295>

